

Ansvarstagande – för en framtid att tro på och längta till

Budget för Ragunda kommun 2027 till 2029

Dokumenttyp: Budgetskrivelse
Diarienummer: KS 2026/451

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	3
Ansvarstagande för en framtid att tro på och längta till.....	4
Kommunövergripande mål	5
Kommunövergripande mål 1 – God ekonomisk hushållning och hög kvalitet i kommunens verksamheter.....	5
Kommunövergripande mål 1 – verksamhetsmål.....	5
Kommunövergripande mål 2 – Attraktiv arbetsmarknad och attraktiv arbetsgivare.....	5
Kommunövergripande mål 2 – verksamhetsmål.....	6
Kommunövergripande mål 3 – Meningsfull fritid och ett aktivt liv för ökad folkhälsa..	6
Kommunövergripande mål 3 – verksamhetsmål.....	7
Finansiella mål.....	8
Finansiella mål.....	8
Skattesats	8
Förutsättningar	9
Fastighetsbeståndet	9
Underlag och strategier.....	9
Demografisk utveckling	10
Investeringar/investeringsstrategi.....	11
Självfinansieringsgrad	11
Prioriterade områden	11
Långsiktig planering.....	11
Ekonomisk hushållning	11
Samverkan och externa medel	11
Samverkan	11
Prioriteringar och mål	13
Kommunstyrelsen	13
Kommunledningsavdelningen	13
Mål – Kommunledningsavdelningen.....	17
Barn- och utbildningsavdelningen	17
Mål – Barn- och utbildningsavdelningen	18
Samhällsbyggnadsavdelningen.....	18
Mål – Samhällsbyggnadsavdelningen.....	19

Mål – Stöd- och omsorgsavdelningen	20
Bygg- och miljönämnden	21
Kommunfullmäktiges inriktning för nämndens verksamhetsområden	21
Mål – Bygg- och miljönämnden	22
Budgettabeller.....	23
Resultatbudget	23
Driftbudget.....	24
Återställande av ackumulerat underskott	24
Investeringsutrymme	24

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

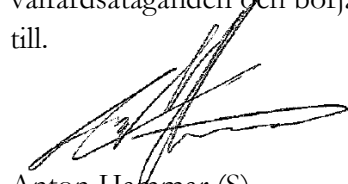
Under de senaste två åren har vi arbetat hårt för att vända en negativ ekonomisk utveckling till en positiv trend. Ragunda kommun befann sig i ett utmanande ekonomiskt läge som sammanföll med större förändringar i generella och riktade statsbidrag samt en kostnadskris som drabbade stora delar av samhället, från privatpersoner till företag och offentlighet.

Om kommunen fortsatt med oförändrad organisation likt den som fanns under 2023 hade underskottet för 2025 uppgått till närmare 20 miljoner. Om inga förändringar hade genomförts hade den kommunala skattesatsen behövt höjas med upp till två procentenheter. Lyckligtvis har det funnits en samlad politisk vilja att minska kommunens kostnads massa samtidigt som kvalitet för brukare och arbetsmiljö för anställda prioriterats.

Genom större verksamhetsanpassningar, inte minst inom barn- och utbildningsavdelningen och samhällsbyggnadsavdelningen, har kommunens kostnadsökningstakt kunnat minskats till att understiga intäktsökningstakten samtidigt som kvalitet i verksamheter kunnat upprätthållits och i vissa fall kunnat stärkas. Genom löpande effektiviseringar skapar vi förutsättningar för välfärd både i vår samtid och för kommande generationers framtid.

Under de senaste två åren har vi också kunnat se en befolkningsökning i Ragunda kommun samtidigt som kommuner i vår närhet och kommuner med liknande förutsättningar sett en befolkningsminskning. Tillväxten består i att fler väljer att flytta till vår kommun än som väljer att flytta härifrån. Det bevisar att vår kommun är intressant och attraktiv – mycket tack vare ett föreningsliv som skapar meningsfull fritid och ett näringsliv som gör hela kommunen intressantare. Dock kom ett dystert besked under 2026 när kommunens största privata arbetsgivare aviserade verksamhetsflytt till annat land. Det är avgörande att Ragunda kommun växlar upp sitt arbete med företagsetableringar för att tillse att en stark arbetsmarknad fortsatt finns i kommunen.

Under inledningen av innevarande år, 2026, kan vi se att vi undan för undan får en bättre kostnadskontroll, skapar förutsättningar för överskott och möjligheter för framtida investeringar. Trots att det börjar ljusna på den ekonomiska horisonten måste vi tillsammans ta ansvar genom att fortsatt arbeta för effektivitet och rationalitet. På så vis kan vi skapa en kommun som långsiktigt klarar av sina välfärdsåtaganden och börja bygga en framtid som allt fler kan tro på och längta till.

Anton Hammar (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Ansvarstagande för en framtid att tro på och längta till

Budgetskrivelsen för 2027 med plan för 2028 och 2029 tar sikte på fortsatt ansvarstagande för en framtid att tro på och längta till. Genom att dimensionera den kommunala organisationen efter den faktiska samtiden skapar vi utrymme för framtida investeringar och välfärd för framtida generationer.

Ragunda kommun har över tid haft en verksamhetsomfattning som inte varit långsiktigt hållbar. Under de senaste åren har beslut fattats för att anpassa organisationen efter nuvarande förhållanden utan att riskera kvalitet för brukare eller arbetsmiljö för anställda.

2027 års budget läggs med ett försiktighetsperspektiv där vi fortsatt ser behov av att anpassa den kommunala organisationen för att skapa utrymme för minst 2% överskott efter återställande av del av tidigare års underskott. Vi gör detta då vi ser att kommunen står inför större investeringsbehov i inte minst verksamhetslokaler för skola och äldreomsorg. Vi gör detta då vi ser att varje generation måste bära kostnaderna för den välfärd som konsumeras och vi gör detta för att vi vet att en effektivare organisation kan skapa större värden för medborgarna.

Varje skattekrona ska användas rationellt och fokuset för den kommunala organisationen ska alltid vara att se till att så bra välfärd som möjligt når dem som använder den. Detta förutsätter att Ragunda kommun ständigt ser över sin verksamhet och konstant arbetar för att öka nyttan av varje skattekrona.

Under 2026 mottog vi det tragiska beskedet att kommunens största privata arbetsgivare ämnar flytta sin verksamhet utomlands. Det är ett hårt slag mot hela kommunen. Tillsammans med andra aktörer ska Ragunda kommun arbeta för etableringar av företag i kommunen samt arbeta med andra skapa än bättre förutsättningar för det näringsliv som redan finns i kommunen.

Den budget som nu presenteras tar ansvar för både samtiden och framtiden. Den syftar till att bidra till en robust välfärd samtidigt som den ger förutsättningar för framtida investeringar i syfte att skapa en framtid att tro på och längta till.

Underskrifter av de partier som ställer sig bakom budgeten infogas här

Kommunövergripande mål

I budget för 2027 med inriktning för 2028 och 2029 fastslås tre övergripande mål för Ragunda kommuns verksamheter. Varje mål har tillhörande verksamhetsmål. Målen syftar till att bidra till att under året och på sikt bidra till en god ekonomisk hushållning i Ragunda kommun samt säkerställa en god kvalitet i kommunens verksamheter.

Kommunövergripande mål 1 – God ekonomisk hushållning och hög kvalitet i kommunens verksamheter

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet på både kort och lång sikt. Varje generation ska bära sina kostnader för den välfärd de själva beslutar om och konsumerar. Ragunda kommun ska år efter år uppvisa överskott utan skattehöjning samt utan att kvaliteten i verksamheterna blir lidande.

Kommunövergripande mål 1 – verksamhetsmål

- Samtliga avdelningar och nämnder bedriver sin verksamhet inom budgetram.
- Samtliga avdelningar och nämnder ska i delårsbokslutet ha en prognossäkerhet inom $\pm 2,0\%$.
- Andelen elever som får behörighet till ett nationellt gymnasieprogram ska öka jämfört med föregående år.
- Andelen som uppger sig nöjda med kommunens verksamheter i brukarundersökningar ska öka jämfört med föregående år.

Kommunövergripande mål 2 – Attraktiv arbetsmarknad och attraktiv arbetsgivare

Ragunda kommun ska vara en plats där människor vill leva, verka och stanna kvar – oavsett ålder eller livssituation. För att vara en attraktiv kommun krävs ett helhetsperspektiv där livskvalitet, utveckling och delaktighet står i centrum. Under 2026 fortsätter vi att arbeta målmedvetet med att utveckla boendemiljöer, stärka tillgången till samhällsservice och främja ett rikt kultur- och föreningsliv. I både tätorter och landsbygdsområden ska det finnas goda möjligheter till ett aktivt och hållbart liv.

En viktig del i arbetet är att underlätta för människor att etablera sig i kommunen – både genom bostäder, arbete och social gemenskap.

För att möta framtidens utmaningar behöver Ragunda kommun vara en plats där människor vill bo, arbeta och bidra. En attraktiv arbetsmarknad är avgörande för att klara den demografiska utvecklingen och säkra tillgången till rätt kompetens, både inom den kommunala organisationen och i det lokala näringslivet.

Kompetensförsörjningen är en nyckelfråga för kvaliteten i välfärden – inte minst inom utbildning, vård och omsorg där stora pensionsavgångar väntas de kommande åren. För att säkra bemanningen och fortsatt hög kvalitet i verksamheterna behöver kommunen erbjuda goda arbetsvillkor, trygga anställningar och möjligheter till utveckling för sin personal.

Samtidigt är kompetensförsörjningen en förutsättning för att företag ska vilja etablera sig och växa i Ragunda. Företag behöver kunna hitta arbetskraft med rätt kompetens, och därför måste kommunen ta en aktiv roll i att skapa samverkan mellan skola, vuxenutbildning, arbetsförmedling, universitet och det lokala näringslivet.

För individen är arbete grunden för självständighet, delaktighet och möjlighet till livskvalitet. Därför är det också viktigt att sänka trösklar till arbetsmarknaden, både genom utbildning och genom att skapa förutsättningar för pendling. En förbättrad infrastruktur – såväl fysisk som digital – är central för att människor ska kunna bo i Ragunda och arbeta i eller utanför kommunen.

Kommunen ska fortsatt verka för ett nära och aktivt samarbete med företag från olika branscher. Näringslivet ska ges möjlighet att påverka utformningen av utbildningar, både på gymnasial nivå och inom vuxenutbildningen. Genom dialog och partnerskap kan utbildningsinsatser i högre grad möta de behov som finns – både idag och i framtiden.

Kommunövergripande mål 2 – verksamhetsmål

- Ragunda kommun arbetar för ett positivt flyttnetto
- Ragunda kommun arbetar för etableringar av företag i kommunen
- Ragunda kommun ska inleda arbetet för nya detaljplaner för småhustomter och industritomter
- Sjuktalen för hela Ragunda kommuns organisation ska ej överstiga 8%
- Användningen av bemanningsföretag inom stöd- och omsorgsavdelningen ska minska jämfört med föregående år.

Kommunövergripande mål 3 – Meningsfull fritid och ett aktivt liv för ökad folkhälsa

Ett starkt och levande civilsamhälle gör Ragunda starkt. Det består av ideella föreningar och stiftelser, folkrörelser och samfund, kooperativ, aktionsgrupper och nätverk. Gemensamt för dessa sammanslutningar är att de har byggts av människor som i fri samverkan vill förverkliga sina idéer, utveckla gemenskapen och tillvarata sina intressen.

Genom det breda föreningsliv som finns i kommunen skapas utveckling och framtidstro. Med allt från konstföreningar till skidklubbar skapas en meningsfull fritid för kommunens invånare. Genom föreningslivet skapas förutsättningarna

för en förbättrad folkhälsa och genom alla de krafter som finns i civilsamhället ökar medborgarnas delaktighet och förmåga att påverka sin framtid.

Ragunda kommun ska vara möjliggörare för ett fortsatt aktivt föreningsliv genom att bland annat skapa ekonomiska förutsättningar men också genom att tillhandahålla och möjliggöra olika mötesplatser för dessa.

Ragunda kommun ska långsiktigt arbeta för en ökad folkhälsa i kommunen och ser civilsamhället och föreningslivet som naturliga delar i det arbetet.

Kommunövergripande mål 3 – verksamhetsmål

- Antalet deltagartillfällen i idrottsföreningar 7-25 år ska öka jämfört med föregående år.
- Andelen invånare med bra självskattat hälsotillstånd ska öka jämfört med föregående år.

Finansiella mål

Ragunda kommun ska i enlighet med kommunallagen nå god ekonomisk hushållning, både ur ett finansiellt perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv.

Verksamheter ska bedrivas på ett kostnadseffektivt vis och det ska finnas ett tydligt samband mellan kvalitet, effekt och resurs. De mål som sätts och de extra resurser som skjuts till i verksamheterna ska alltid gå att följa upp. God ekonomisk hushållning innebär också att varje generation ska bära sina egna kostnader för de välfärdstjänster som nyttjas. Kommunen ska varje år ha en ekonomi i balans där kostnader inte överstiger intäkter.

Värdet i att år efter år nå en ekonomi i balans och se till att verksamheten når ett överskott är att skapa förutsättningar för kommunen att långsiktigt finansiera ny- och reinvesteringar, långsiktigt finansiera pensionsåtaganden samt en beredskap för oförutsedda kostnader.

Vi gör bedömningen att Ragunda kommun med oförändrad skattesats kan nå ett överskott om 2% efter återställande av del av tidigare års underskott.

För att långsiktigt säkra en ekonomi i balans och för att säkerställa att kommande generationer inte bär skulderna av tidigare vill vi se en självfinansieringsgrad av kommunens nyinvesteringar under en 3-årsperiod på minst 70%. Den föreslagna investeringsramen för de kommande åren är dimensionerad för att detta ska vara möjligt. Soliditeten ska även utvecklas i positiv riktning och öka mot föregående år.

Finansiella mål

- Ragunda kommun når ett resultat om 2% överskott efter återställande av del av ackumulerat underskott.
- Självfinansieringsgraden av kommunens nyinvesteringar ska under en treårsperiod vara minst 70%.
- Soliditeten ska öka mot föregående år.

Skattesats

- Kommunalskatten lämnas oförändrad och fastslås till en nivå om 23,22 kronor.

Förutsättningar

Fastighetsbeståndet

Kommunen ska leverera högkvalitativ skola, vård och omsorg till medborgarna. För att lyckas med den uppgiften är det av yttersta vikt att kommunen hushållar med personella och ekonomiska resurser.

Kommunens fastighetsbestånd ska dimensioneras efter samtida och framtida behov för de grundläggande verksamheterna men också finnas till för att skapa utveckling och inkomster för kommunen. Ragunda kommun ska genom Ragunda bostäder erbjuda ett välskött lägenhetsbestånd som möjliggör för fler att bo kvar och flytta till kommunen. Genom en mångfald av boendeformer ges fler möjlighet att bo på ett sådant sätt som passar dem i den fas de befinner sig i livet.

Kommunen har en bostadsförsörjningsplan för åren 2025-2028. Denna ska ligga till grund för beslut angående det egna beståndets dimensionering. Fastigheter som kommunen ej bedömer sig ha ett samtida eller framtida behov av eller fastigheter som ej bedöms kunna generera intäkter eller skapa utvecklingsmöjligheter kan avyttras.

Kommunen kan konstatera att den totala mängden verksamhetslokaler överskrider det faktiska behovet samt att vakansgraden är hög i det allmännyttiga fastighetsbeståndet. På både kort och lång sikt är detta ohållbart och därför måste en anpassning av beståndet genomföras.

Kommunen förvaltar och hyr ut 406 hyreslägenheter, 79 lägenheter för särskilt boende, 1 industribyggnad, ca 80 kontorsplatser samt 2 industri/garage fastigheter.

Underlag och strategier

De beslut som fattas av kommunen ska vara underbyggda av gedigna underlag och ta sin utgångspunkt i de strategier och dokument kommunen antagit. Genom långsiktiga styrdokument och strategier skapas förutsägbarhet för medborgare, företag och den egna verksamheten samt förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommunal ekonomi.

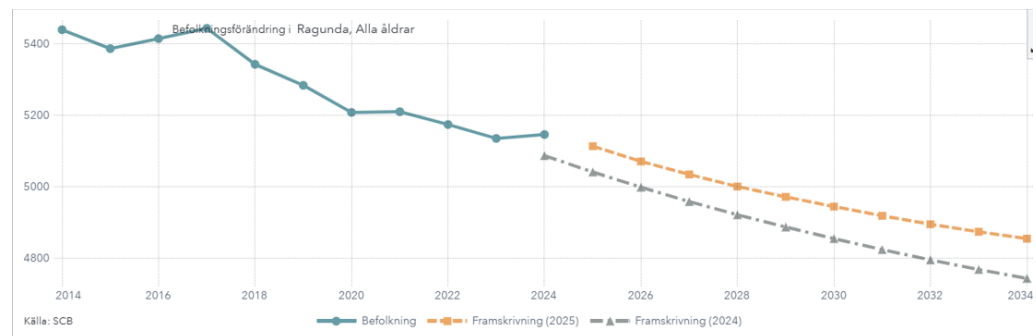
Ragunda kommun har under de senaste åren utrett skolstruktur och behov inom äldreomsorgen. Dessa utredningar har resulterat i vissa beslut. Exempelvis har Ragunda kommun numer en skolstruktur med skolor på två orter, Hammarstrand och Stugun. Beslut har också fattats om att utöka antalet SÄBO-platser. Framledes måste utredningar svara på hur framtida lärmiljöer ska förbättras och stärkas samt hur verksamhetslokaler för äldreomsorgen kan utformas efter samtida och framtida behov.

Den digitala omställningen i samhället går fortare för varje år och ny teknik kommer dagligen som, med rätt implementering, kan underlätta vardagen för medborgare, brukare och den egna organisationen. Ett strategiskt arbete för implementering av välfärdsteknik ska intensifieras under 2027.

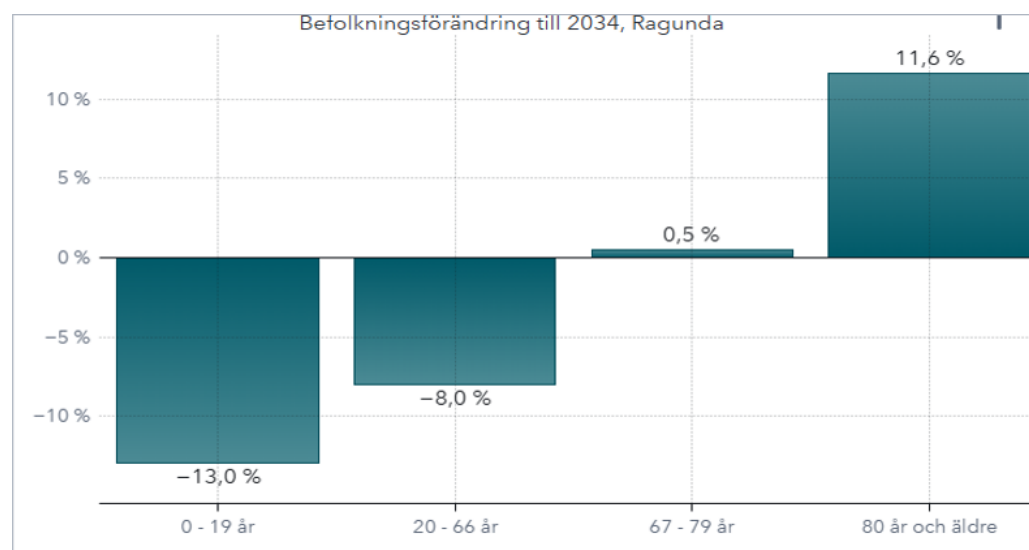
Demografisk utveckling

En ny demografisk situation med mindre barnkullar, marginellt fler i arbetsför ålder och en ansevärd ökning av äldre innebär stora utmaningar för landets kommuner och regioner. När befolkningen förändras påverkar det välfärdens förutsättningar.

Befolkningsprognoserna från SCB visar på en årlig befolkningsminskning för Ragunda kommun. Fram till 2034 beräknas antalet innevånare minska med ca 300 innevånare.

Fördelat i åldersgrupper minskar samtliga grupper förutom 80 år och äldre. Den demografiska förändringen ställer krav på anpassning av verksamheten utifrån minskat barn- och elevunderlag samtidigt som den äldrebefolkningen ökar.

Försörjningskvot är ett mått som används för att beskriva relationen mellan antalet personer som inte är i arbetsför ålder (det vill säga barn och äldre) och

antalet personer i arbetsför ålder i en befolkning. Det är ett viktigt demografiskt mått som visar hur stor andel av befolkningen som behöver försörjas av de som arbetar.

Ragunda kommuns försörjningskvot har under perioden 2014–2024 ökat från 0,94 till 1,01. Kommunen har därmed en större andel av befolkningen som ska försörjas av gruppen i arbetsför ålder.

Dock har vi under de senaste två åren sett en befolkningstillväxt i kommunen som drivs av ett positivt flyttnetto. Ragunda kommun ska fortsatt arbeta aktivt med inflyttning men samtidigt budgetera enligt en försiktighetsprincip som innebär att vi underskattar intäkter och i detta fall innebär det att vi budgeterar efter de prognoser som finns tillgängliga.

Investeringar/investeringsstrategi

Självfinansieringsgrad

Kommunen strävar efter självfinansierade investeringar i så hög grad som möjligt, vilket innebär att investeringar ska täckas av egna medel snarare än lån

Prioriterade områden

Fastighetsunderhåll och energieffektivisering är prioriterade. Investeringar riktas också mot skola, vård och omsorg, samt digitalisering och infrastruktur.

Långsiktig planering

Kommunen arbetar med en flerårsplan där investeringar planeras över flera år för att undvika ekonomiska överraskningar. Det finns ett tydligt fokus på att inte överskrida kommunens finansiella kapacitet.

Ekonomisk hushållning

Investeringar ska bidra till god ekonomisk hushållning och effektivare verksamheter.

Samverkan och externa medel

Kommunen söker samverkanslösningar och statliga bidrag för att minska den egna kostnadsbördan

Samverkan

Olika former av samverkan blir alltmer nödvändigt för att kommunen ska klara av sitt uppdrag. Detta gäller inte bara Ragunda kommun utan är verkligheten för stora delar av kommunsektorn. Med minskade statliga bidrag och ökade krav på verksamheten genom lagändringar och utökade direktiv blir det allt tuffare för kommuner att fullfölja sina skyldigheter. På så vis ser vi ett ökat behov av

samverkanslösningar med såväl lokala som regionala aktörer inom både offentlig, privat och ideell sektor.

I dagsläget ingår kommunen i flera mellankommunala samverkan som antingen styrs genom avtal eller genom bildandet av nya organisationer. Att samverka med kringliggande kommuner inom områden som IT, administration och specialistkompetens har möjlighet att ge goda resultat för verksamhetens effektivitet och kvalitet. Det är också ett framgångsrikt tillvägagångssätt för att hantera arbetsmarknadens utmaningar och kompetensförsörjningen. Vi är hoppfulla om att det nybildade kommunförbundet kommer att öka det länsöverskridande samarbetet kring rekrytering av olika kompetenser och därigenom kunna generera stordriftsfördelar till medlemmarna.

Kommunen behöver kontinuerligt fortsätta undersöka eventuella samverkansformer inom flertalet verksamhetsområden. För det krävs ett kreativt och proaktivt förhållningssätt. Vi behöver se möjligheterna i vår omgivning när det kommer till utförandet av olika typer av tjänster, uppdrag och verksamheter. Inte minst medför kommunförbundet en framtidsstro om ett stärkt samarbete med övriga kommuner i regionen.

Prioriteringar och mål

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen en avsektoriserad nämnd med verksamhetsöverskridande ansvar. Styrelsen har således ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har ett strategiskt ansvar att, tillsammans med beredande utskott, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Den ska också ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Kommunstyrelsen ska ombesörja att verksamheterna ges goda förutsättningar att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Kommunstyrelsen ska samordna kommunens insatser för att säkerställa kommunens lagstadgade skyldigheter samt trygga en god medborgarservice.

Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning samt fortlöpande i samråd med övriga nämnder följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.

Kommundirektören är förvaltningschef under kommunstyrelsen. Förvaltningen har fyra avdelningar: Barn- och utbildningsavdelningen, Kommunledningsavdelningen, Samhällsbyggnadsavdelningen och Stöd- och omsorgsavdelningen. Varje avdelning leds av en avdelningschef. Kommundirektören är tillika avdelningschef för kommunledningsavdelningen.

Kommunledningsavdelningen

Kommunledningsavdelningen har ett övergripande ansvar för hela kommunens verksamhet. Kommundirektören är chef över kommunledningsavdelningen. De enheter som finns under kommunledningsavdelningen är överförmyndaren, ekonomienheten, HR-enheten, kanslienheten, kommunikationsenheten, utvecklingsenheten samt säkerhet.

Kommunledningsavdelningen har det övergripande ansvaret för att tillse att de andra avdelningarna samt nämnderna når de tilldelade budgetramarna. Genom kontinuerlig uppföljning och korrekta prognoser tillser kommunledningsavdelningen att rätt information, i rätt tid kommer kommunstyrelsen till del för att nödvändiga beslut ska kunna fattas.

Näringsliv och arbetsmarknad

Att fler arbetar och bidrar i vår kommun är av största vikt. Desto fler vi är som bidrar till det gemensamma desto starkare kan vi bygga välfärden i Ragunda kommun. En egen försörjning är också något som lyfter människor och som skapar framtidstro. Vi vill att alla som kan arbeta också gör det. När den statliga närvaron minskat har arbetsmarknads och integrationenheten blivit en allt viktigare resurs för att ge fler möjligheten att ta sig in på arbetsmarknaden. Här måste rätt prioriteringar göras och strategier tas fram för att se till att fler får en egen försörjning.

En förutsättning för att få fler i arbete är att möjliggöra för näringslivet att utvecklas och finnas kvar i vår kommun. Vi vill skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i kommunen och för befintliga företag att utvecklas. Här kan kommunen spela en stor roll och ska arbeta för snabbare, lättförståeliga och förutsägbara tillståndprocesser och myndighetskontakter. En annan viktig pusselbit är att kommunen attraherar nya, stora företag till etablering i vår kommun. Det påbörjade arbetet som påbörjades i projektet ”förenkla helt enkelt” ska under perioden fortsätta, likväl som ett påbörjande av ett proaktivt arbete med uppsökande verksamhet för att hjälpa och stödja enmans och små företag.

Ragunda kommuns styrka ligger i en god energiförsörjning och mark som snabbt kan planläggas för näringsverksamhet. Detta vill vi marknadsföra än bättre för att fler företag ska få upp ögonen för vår kommun.

För att företag ska få större chanser att utvecklas i vår kommun är det viktigt att fler människor väljer att bo kvar och flyttar till vår kommun. Med ett ökat kundunderlag förbättras också möjligheterna för företagen och med fler medborgare ökar även möjligheterna till en starkare välfärd. Här ser vi möjligheter att marknadsföra våra expansiva orter än mer samt ställa i ordning redan detaljplanlagda tomter.

Vidare vill vi föra en närmare dialog med Region Jämtland Härjedalen som har en stor del av sina arbetstillfällen inom Östersunds kommungränser. Vi anser att regionen bör omlokalisera jobb till orter utanför Östersund för att på så sätt skapa mer diversifierade arbetsmarknader runt om i regionen.

Näringslivet spelar en nyckelroll i den gröna omställningen. Elintensiva verksamheter, såsom vätgasproduktion, batterilagring och annat ska snabbt kunna etablera sig i Ragunda kommun.

Många företag i vår kommun är beroende av en tillförlitlig infrastruktur. Såväl digital som fysisk. Vi ser behovet av säkerhetshöjande åtgärder genom standardförbättringar framför hastighetssänkningar. Riksväg 87 är ett viktigt stråk för pendling och transporter och kan inte negligeras av staten. Vi kommer under mandatperioden arbeta för ökade resurser till de stora vägarna i vår kommun.

Vidare vill vi arbeta för att de medel som finns anslagna till det finmaskiga vägnätet kommer vår kommun till del.

Kollektivtrafiken är avgörande för kommunens konkurrenskraft. Det ska vara lätt att transportera sig till och från jobb, utbildning och fritidssysselsättning utan egen bil. För att se till att våra barn och ungdomar fortsatt har möjlighet att resa i kommunen och regionen vill vi slå vakt om de avgiftsfria busskortet.

Föreningsliv och civilsamhälle

Ett starkt och levande civilsamhälle gör Ragunda unikt. Det består av ideella föreningar och stiftelser, folkrörelser och samfund, kooperativ, aktionsgrupper och nätverk. Gemensamt för dessa sammanslutningar är att de har byggts av människor som i fri samverkan vill förverkliga sina idéer, utveckla gemenskapen och tillvarata sina intressen.

Ragundas föreningsliv är starkt och vi vill skapa större möjligheter till utveckling genom föreningsstöd och nya modeller för samverkan mellan föreningar och det offentliga.

Idrottsrörelsen i kommunen är en källa till mycket gott. Det är många som varje vecka ideellt arbetar för att röja och trampa skidspår eller skidbackar, säljer lotter för att få in pengar till klubben, håller i gång rodelbanan eller har en ledarroll i någon av de många föreningarna som finns i kommunen. Allt detta skapar möjligheter för barn och unga att ha en meningsfull fritid och få chansen att utöva en idrott de gillar.

I vår kommun finns det många föreningar som arbetar för att göra sin bygd mer attraktiv. Det är byföreningar, skoterklubbar, företagarföreningar och många andra. Arbetet som görs av dessa är till nytta för hela Ragunda då det gör kommunen mer attraktiv, unik och spännande. Genom samverkan mellan föreningsliv och det offentliga vill vi förstärka arbetet och se till att kommunens olika delar får möjligheter att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Detta ska ske genom exempelvis stöd för olika projekt och uppdrag om intresse finns från de olika föreningarna.

Genom det breda föreningsliv som finns i kommunen skapas utveckling och framtidstro. Med allt från konstföreningar till skidklubbar skapas en meningsfull fritid för kommunens invånare och det är detta som gör Ragunda kommun intressant och skapar förutsättningar för ökad inflyttning. Därför vill vi lyfta fram föreningslivets roll i samhällsutvecklingen och skapa bättre förutsättningar för civilsamhället att utvecklas och engagera fler.

Kompetensförsörjning och personalpolitik

En av kommunens största utmaningar är och kommer fortsätta vara kompetensförsörjning. De närmsta åren kommer närmare en tredjedel av

kommunens tillsvidareanställda gå i pension. För att lyckas med att hitta ny arbetskraft kommer vi behöva konkurrera med andra arbetsgivare om samma medarbetare. Där kommer lön, arbetsmiljö och till viss del förmåner vara viktiga faktorer. Men vi ska inte glömma arbetet med att fortbilda och kompetensförflytta redan befintlig arbetskraft. Det innebär att vi måste skapa ekonomiska förutsättningar för att ge medarbetare fortbildning och utbildningsmöjligheter.

Lön är en stor och viktig faktor vad det gäller både att rekrytera och behålla arbetskraft. Ragunda kommun ligger idag i nedre halvan vad det gäller löneläge mot andra arbetsgivare i vår närmaste omgivning. Vi har en samhällsbild där vi ska locka medarbetare från andra arbetsgivare samtidigt som vi ska undvika att våra redan anställda ska bli lockade av andra arbetsgivare.

Löneutvecklingen har varit hög de senaste åren och vi kommer troligtvis behöva ta höjd för detta även i budget 2027.

För att klara denna utmaning behöver vi skapa ekonomiskt utrymme för att hantera både kompetensförsörjning och löneutmaningen. Som det har sett ut historiskt har vi haft mycket begränsade möjligheter att hantera dessa frågor utifrån ekonomiska möjligheter.

Behålla medarbetare handlar till stor del om att vara en attraktiv arbetsgivare. Det kan handla om en bra fysisk och psykisk arbetsmiljö. Ragunda kommun måste löpande se över scheman och arbetsbelastning samt strukturer och ledarskap för att skapa trivsamma arbetsplatser. Bland annat kan kommunen behöva se över möjligheten till arbetstidsförkortning för vissa yrkesgrupper, möjlighet till fortbildning samt andra villkorsförbättringar och relativa fördelar jämfört med andra arbetsgivare. En kostnadsberäkning över olika villkorsförbättringar ska under året tas fram. Sådana kostnadsberäkningar ska ligga till grund för beslut om relativa fördelar jämfört med andra arbetsgivare i syfte att långsiktigt säkra kommunens rekryteringsförmåga.

Brottsförebyggande arbete

Ragunda ska vara en kommun där nolltolerans mot brott råder. Vi har genom avtal med polisen skapat förutsättningar för ett gott samarbete mellan polis och kommun. Vi ska fortsatt arbeta för en ökad polisiär närvaro i kommunen. Det lokala BRÅ-arbetet ska gå vidare med en mer formerad organisation tillsammans med det lokala folkhälsoarbetet. BRÅ och folkhälsoarbetet är grundläggande för en trygg kommun där kommun och civilsamhälle tillsammans kan skapa en allt tryggare och friskare kommun. Det utökade ansvaret för det brottsförebyggande arbetet tas på största allvar. Ett område som är prioriterat är att förhindra våld i nära relation. Ragunda kommun ska prioritera arbetet med SSPF.

Mål – Kommunledningsavdelningen

- Kommunledningsavdelningen verkar för att samtliga avdelningar och nämnder når den av kommunfullmäktige beslutade ramen samt löpande föreslå åtgärder för detta.
- Kommunen ska nå en högre placering i svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat jämfört med föregående år.
- Antalet utlånade barnböcker vid kommunens bibliotek ska öka jämfört med föregående år.

Barn- och utbildningsavdelningen

Barn- och utbildningsavdelningen har fyra olika enheter – förskoleverksamhet, grundskoleverksamhet, elevhälsa samt kulturskola.

Målet med skolan är att alla elever ska nå så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar med ambitionen att samtliga elever i årskurs 6 till 9 når minst kunskapskravet E. En förutsättning för detta är att skolans och förskolans personal har goda arbetsvillkor och tillräckligt antal kollegor för att kunna tillgodose individens behov.

Grunden för den likvärdiga skolan läggs redan under förskoleåren. Därför kommer förskolan vara ett prioriterat område för oss med fokus på barngruppernas storlek, personalens villkor samt fortbildning. Investeringar i de lokaler som har störst behov kommer prioriteras under mandatperioden.

För att ge alla barn goda förutsättningar måste samhället utjämna skillnader och se till att insatser ges efter individens behov i rätt tid. Här krävs tydliga samverkansinsatser mellan IFO, skolan och hemmet och därför väljer vi att prioritera förebyggande insatser och tillför adekvat finansiering för detta.

Under det gångna året har fler behöriga lärare anställts i Ragunda kommun och tidigare indikationer för det kommande läsåret visar att än fler behöriga söker tjänster i kommunen. Det är en positiv utveckling och en utveckling som måste fortsätta. Genom behörig personal kan kvaliteten i skolan höjas och elever kan få det stöd de behöver för att nå de uppsatta målen. Vi ser positivt på ett fortsatt arbete med utbildningsanställningar och ett fortsatt nyttjande av lärarlyftet för att fler lärare ska få behörighet i fler ämnen. För att möjliggöra anställningar av behöriga lärare framför obehöriga krävs en större ramtilldelning till avdelningen.

Utifrån miljömålet Giftfri miljö och miljömålen ska lärmaterial inom förskola och skola bytas ut mot giftfria alternativ. För att främja god hälsa hos barn och unga ska samverkan mellan olika verksamheter som finns runt barn och elever utvecklas.

Skolan ska vara en plats där elever får utvecklas i en mängd områden. Därför vill vi värna den avgiftsfria kulturskolan samt investera i inom- och utomhusmiljöer

som inspirerar och stimulerar till lärande, lek och rörelse. Dock kan vi inte för kommande år finna finansiering för att utöka kulturskolan.

Gymnasieskolan i Bispgården måste prioriteras och utvecklas. Inte minst för näringslivets kompetensförsörjning är skolans utveckling avgörande. Ragunda kommun ska underlätta för skolans utveckling och särskilt arbeta för en fortsättning av det industritekniska programmet. Detta ska ske i samarbete med närliggande kommuner.

Genom satsningar på personal, sociala insatser, den fysiska gestaltningen av inom- och utomhusmiljöer samt avgiftsfri kulturskola vill vi skapa förutsättningar för verksamheten att ge elever adekvata kunskaper för att ta sig vidare i antingen fortsatta studier eller arbete.

Skolutredningen har lämnat sina förslag och en gedigen förankringsprocess ska genomföras innan beslut om långsiktig skolstruktur fattas.

Mål – Barn- och utbildningsavdelningen

- Stärka elevernas grundläggande kunskaper i tidiga år för att säkerställa fortsatt kunskapsutveckling genom hela skolgången.
- Stärka arbetet för ökad trivsel och trygghet så att fler barn och elever upplever en positiv och säker skolmiljö.
- Stärka det kompensatoriska uppdraget genom att minska skillnader i barn och elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.
- Ökat arbete för kompetensutveckling och vidareutbildning för att alla barn och elever får likvärdiga möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen.

Samhällsbyggnadsavdelningen

Samhällsbyggnadsavdelningen består av enheterna strategisk planering och stöd, fastighet, städ, VA/renhållning samt bygg och miljö.

Förvaltning av fastigheter

Kommunens fastigheter ska vara väl skötta och hållna i ett gott skick med regelbundet underhåll. Lokalförsörjningen sker i nära samarbete med övriga verksamheter. De fastigheter som inte har betydelse för kommunens egen verksamhet ska avyttras. Detta är ett arbete som ska intensifieras.

Klimatomställning

Vi har en skyldighet till kommande generationer att lämna efter oss en bättre värld än den vi tog över. Kommunen ska i sina ställningstaganden och beslut sträva efter social hållbarhet mellan generationer. På samma sätt som vi strävar efter god ekonomisk hushållning där varje generation bär sina kostnader ska vi sträva efter att minska våra klimatavtryck för att inte lämna en klimatskuld till kommande

generationer. Vi vill energieffektivisera kommunens fastigheter för att minska driftkostnader samt minska klimatavtrycket.

Utöver en minskad energiförbrukning ska kommunens egna energiproduktion öka med utbyggnad av egen förnyelsebar energi. Kommunen ska under året arbeta fram en strategi för att öka den egna elproduktionen. Vid om- och nybyggnation ska solceller användas där så är möjligt.

Laddinfrastrukturen ska byggas ut. Genom klimatklivet kan medel sökas för investeringar på lokal och regional nivå för att minska koldioxidutsläppen. Laddinfrastruktur för kommunens egna fordonsflotta ska finnas i de orter kommunen har verksamhet. Fordonsflottan ska över tid helt övergå till fordon som släpper ut 0g CO₂/km.

Fiberutbyggnad

En stabil och tillförlitlig internetuppkoppling är av allra högsta vikt för såväl företag som kommunens medborgare. Därför är det viktigt att fortsätta satsa på att det kommunägda fibernätet når alla delar av kommunen. En fortsatt utbyggnad av fibernätet ska ske i enlighet med politiska beslut och vara till minst 90% finansierad av externa medel.

VA och avfall

De avgiftsfinansierade kollektiven ska fortsatt bära sina egna kostnader. En långsiktig investeringsplan för VA bör beslutas för att skapa långsiktighet och förutsägbarhet.

Ett insamlingssystem för matavfall från hushåll infördes under 2022. Kraven på insamling av olika typer av avfall kommer med åren öka och kommunen behöver ta höjd för de ökade kraven.

Mål – Samhällsbyggnadsavdelningen

- Förbrukning av el i kommunens fastigheter ska minska jämfört mot föregående år.
- Drift och investeringar ska ske enligt plan och budget.
- Vakansgraden i det kommunala bostadsbeståndet ska minska.
- Utbyggnad av fiberinfrastrukturen ska ske i enlighet med politiska beslut och ha en extern finansieringsgrad om minst 90%.
- Ragunda stadsnät ska öka uthyrning av svartfiber.
- Vattennätet ska förnyas med ca 0.74 km, spillvattennätet ska förnyas med ca 1.09km.
- Fastighetsnära insamling ska vara infört för samtliga kunder

Stöd- och omsorgsavdelningen

Stöd och omsorgsavdelningen har fyra enheter. Individ- och familjeomsorgen, Vård och omsorg, Kostenheten samt Arbetsmarknad och integration.

Det ska vara tryggt att leva hela sitt liv i Ragunda kommun. Under 2026 har en utredning presenterats som belyser vilka behov som finns och som kommer att uppstå. För att leva upp till att vara en trygg kommun att leva hela sitt liv i måste Ragunda kommun under 2027 påbörja arbetet med en äldreomsorgsstruktur som möter de framtida behoven.

Målet med verksamheten är att tillgodose de behov medborgarna har. För att kunna göra det krävs det att vi lyckas behålla den personal vi i dagsläget har anställda samt attrahera nya medarbetare.

För att ytterligare underlätta arbetet samt förbättra kvaliteten för de människor som är i behov av de välfärdstjänster kommunen tillhandahåller vill vi se ytterligare satsningar på välfärdsteknik och implementeringen av sådan i våra verksamheter.

Med åren kan behov som tidigare inte funnits uppstå. Snön kan kännas tyngre och gräsmattan större. Att bo kvar i sitt hus kan för vissa bli övermäktigt. Då ska samhället finnas där och se till att alternativa boendeformer finns.

Långt ifrån alla som har behov av stöd och omsorg har behov av särskilt boende. Därför vill vi se över möjligheten att, utöver de satellitboenden som finns i Hammarstrand och Bispgården, bygga ett trygghetsboende i Stugun för att kunna erbjuda ytterligare en boendeform för de människor som inte längre vill eller har möjlighet att bo kvar i sitt nuvarande boende.

Individ och familjeomsorgen har ett processinriktat arbetssätt med uppföljning som ska medföra god kontroll, och kan känna ge trygghet i arbetet med de mest utsatta i vårt samhälle. Vi vill verka för att denna goda situation får fortsatt stöd i sin utveckling. Individ och familj ska fortsätta sitt processinriktade arbetssätt för att kunna arbeta alltmer förebyggande.

Mål – Stöd- och omsorgsavdelningen

- Enheter med samma uppdrag jobbar på liknande sätt
- Träffpunkter ska under året införas och utvecklas i Bispgården, Hammarstrand och Stugun
- Arbetet för att införa trygghetsboende i Bispgården, Hammarstrand och Stugun ska påbörjas.
- Ett ökat användande av välfärdsteknik i syfte att underlätta för personal och brukare ska ske under året.
- Kommunen utökar antalet SÄBO-platser till minst 80 platser under 2027

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden föreslås av fullmäktigeberedningen för demokrati och politikens arbetsformer upphöra och ersättas av dels en jävsnämnd och att kommunstyrelsen övertar del av det ansvarsområde nämnden förfogar över i dagsläget. Innan beslut är fattade behandlas bygg- och miljönämnden i vanlig ordning i denna budgetskrivelse. Dock kan ett eventuellt beslut föranleda revidering av budgeten för 2027.

Bygg- och miljönämnden fullgör kommunens uppgifter inom naturvården, plan- och byggnadsväsendet och har det närmaste inseendet över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen. Nämnden fullgör också de övriga uppgifter som enligt annan lag skall genomföras inom plan- och byggnadsväsendet. Nämnden svarar för den prövning och tillsyn som ankommer på kommunen enligt miljöbalken och dess förordningar, inom både kommunala och enskilda verksamhetsområden, och övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av kommunens miljö- och hälsoskyddsansvariga. Vidare svarar nämnden för att handlägga frågor angående trafiksäkerhet, besluta om bostadsanpassningsbidrag, prövning och tillsyn inom alkohollagstiftningen, tillsyn och handläggning av frågor angående receptfria läkemedel, prövning och tillsyn inom tobakslagstiftningen.

Bygg- och miljöenheten leds av enhetschefen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämndens verksamhetsområden

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom en rad områden som styrs av olika lagar och regler. Nämnden har också att följa den utveckling som sker i samhället för att på bästa sätt fullgöra sitt uppdrag.

I nämndens prövning ska möjligheterna att minska klimat- och miljöpåverkan vara ett prioriterat område.

Kommunens roll som tillsynsmyndighet är självklar och viktig men kommunens roll som främjare måste bli mycket tydligare. Detta är även en viktig del inom Bygg- och Miljönämndens ansvarsområde.

För att kommunfullmäktiges mål ska uppnås ska nämnden arbeta enligt kommunfullmäktiges prioriterade verksamhetsmål nedan.

Bygg- och miljöenheten**Regelbundet tillsynsarbete**

Bygg- och miljöenheten ska jobba med regelbunden och planerad tillsyn med fokus på förebyggande insatser inom alla sina ansvarsområden såsom livsmedel, hälsoskydd, miljöskydd, alkohol, tobak, avfall och avloppsfrågor.

Fysisk planering - samhällsplanering

Bygg- och miljökontoret ansvarar på uppdrag av kommunstyrelsen för kommunens översiktliga planering vilket innebär att de upprättar detaljplaner och områdesbestämmelser. Varje mandatperiod ser de över den strategiska kommunövergripande översiktsplanen samt har tillsynsansvaret över byggandet i kommunen och handlägger bland annat planärenden och bygglov.

Mål – Bygg- och miljönämnden

- Mål för verksamhet antas efter det att fullmäktige fattat beslut om politisk organisation för kommande mandatperiod.

Budgettabeller

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Bokslut 2025	Budget 2026	Ramar 2027	Ramar 2028	Ramar 2029
Verksamhetens Intäkter	142,3	129,3	130,0	132,0	134,0
Verksamhetens kostnader	-544,3	-532,5	-548,5	-569,3	-587,0
Avskrivningar	-22,9	-23,5	-23,5	-23,5	-23,5
Verksamhetens nettokostnad	-424,9	-426,7	-442,0	-460,8	-476,5
Skatteintäkter	273,1	281,4	292,4	304,8	318,0
Generella statsbidrag och utjämning	157,5	168,6	174,9	177,1	180,2
Verksamhetens resultat	5,7	23,3	25,3	21,1	21,7
Finansiella intäkter	1,7	0,4	1,4	1,4	1,4
Finansiella kostnader	-9,2	-9,0	-9,5	-9,5	-9,5
Resultat efter finansiella poster	-1,8	14,7	17,2	13,0	13,6
Extra ordinära poster					
ÅRETS RESULTAT	-1,8	14,7	17,2	13,0	13,6

Driftbudget

Driftbudget, mnkr	Bokslut 2025	Budget 2026	Ramar 2027	Ramar 2028	Ramar 2029
KS oförutsett		2,2	2,2	6,2	8,6
Politik	4,9	5,2	5,1	5,3	5,5
Kommunledningsavdelningen	37,8	40,0	41,2	42,8	44,1
Samhällsbyggnadsavdelningen	30,7	32,7	33,7	35,0	36,0
Ragunda bostäder	-1,3	-0,6	-0,6	-0,6	-0,7
Barn- och utbildningsavdelningen	103,9	102,2	105,3	109,3	112,7
Stöd- och omsorgsavdelningen	165,0	155,7	160,4	166,5	171,6
Förbunden	45,7	48,0	51,8	53,6	55,5
Färdtjänst	1,6	2,0	2,1	2,1	2,2
Skogsuttag	-4,1	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9
Totalt kommunstyrelsen	384,2	385,5	399,2	418,2	433,6

Överförmyndarnämnd	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9
Bygg- och miljönämnd	4,8	5,9	6,1	6,3	6,5

Utbetalda pensioner	12,3	11,0	12,5	12,0	12,0
Avskrivningar	22,9	23,5	23,4	23,5	23,5

Överföring till Resultaträkning	424,9	426,7	442,0	460,8	476,5
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Återställande av ackumulerat underskott

Återställande av tidigare års resultat	25	26	27	28	29
Resultat 2023 (-9,8)		-9,8			
Resultat 2024 (-7,6)		-2,5	-2,5	-2,6	
Resultat 2025 (-1,8)			0,6	0,6	0,6
Resultat efter återställande	-1,8	2,4	14,7	10,4	13,6

<i>Finansiellt mål -2% av skatter och generella statsbidrag, mnkr</i>		9,0	9,3	9,6	10,0
---	--	-----	-----	-----	------

Differens mellan 2% mål och resultat efter återställan	-6,6	5,4	0,7	3,7
--	------	-----	-----	-----

Investeringsutrymme

Investeringsutrymme	2026	2027	2028	2029
(Avskrivningar+Årets resultat)	34,1	38,1	33,9	37,1